

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

A kiadóhivatalban átvéve:
 Egész évre — 16 kor.
 Félévre — 8 „
 Helyben házas hordva:
 Egész évre — 20 kor.
 Félévre — 10 „
 Vidékre postán szállítva:
 Egész évre — 24 kor.
 Félévre — 12 „

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hétfő és
 Hany utáni napok kivételével.

Helyszíni és kiadóhivatali:
 Nagyvárad, Apáczna-utca 3.

A szerkesztőség kéziratok visszafelvétele
 vagy megőrzésére nem vállal kötelet.

Hirdetések és hirdetések a
 kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 5 fillér.

NAGYVÁRAD, április 9.

A római százados.

— Legenda. —

A mint olvasom az írásban, Krisztus halála alkalmával a föld megrendült, a templom kárpitja meghasadott és a halottak feltámadtak. Mire a kereszt tövében álló római százados megdöbbenve kiáltott fel: Ez valóban Isten fia volt!

Az Isten Fia pedig már akkor alább szállt a földnél is. És míg idefent földtámadt halottak hirdették dicsőségét, Ő leszállt a szomorodottakhoz, kiket jelenlétével megvigasztalt s nekik boldogságot nyújtott.

Nem maradt más a kinszenvedés egész tragédiájából, mint az üres kereszt.

Bealkonyodott. Levették a szent testet és fehér lepelbe burkolva, kőszirba helyezték. A kíváncsi nép elszéledt az utolsó halálhörgés után; a népet csak a kinlódás érdekli, a gyász hadd maradjon másnak. Az édes anya és a hű tanítvány ott maradtak mindaddig, a míg a testet le nem vették a keresztről, aztán zokogva kísérték vissza a városba; a gyász a halottak földi maradványaihoz fűződik s az élő szív a dobogni megszűnt másik szív mellett talál legkönnyebben enyhületet. A kíváncsiság és a fájdalom egyként bevonultak a városba. Mire bealkonyodott, nem maradt más a kinszenvedés egész tragédiájából, mint az üres kereszt.

De nem állott egyedül. Égbe nyúló, goromba arányai alatt a ki-kibukkanó hold fényében megcsillant néha egy fényes ércsisak s egy büszke mellvért. A római százados még mindig ott állt, gondolkodva az ajakáról előbb ellebbent szavak felett: Ez valóban Isten Fia volt.

Az üres kereszt alatt a fájdalom napján nem maradt más, csak a gondolat.

S a mint a százados égő arcát a kereszt felé emelte, úgy látta, mintha megmozdulna az és erre megmozdulna a másik két kereszt is, a melyeken előbb két gonosztevőt végeztek ki az Isten Fia mellett.

A középső kereszt megszólalt:

— A mi ma történt, az fog alattam történni évszázadok és évezredek multával számtalanszor. Nem hiába faragtak engem durva fából s választottak a kinhalál eszközeül. Mától fogva kegyelettel és diadallal visznek engem kelettől nyugatig s a tengereken által, de azért üldözést viszek magammal mindazokra, a kik engem kegyelettel viselnek. Altalam fognak elveszni ezrei és ezrei az emberiség legjobbjainak. Fölkerekednek hadseregek, büszke lovagok, szerelmes troubadourok s odahagyják hazájukat, dacos váraikat, szöke asszonyaikat, csak hogy ezt a kicsinyke halmot kiragadják a pogányok kezéből. Engem tüznek mellőkre — mintha csak sirkeresztnek tüznének; könnyező feleségét, elfakuló vára falait egy sem fogja viszontlátni, ott vész a csatában, a szomju pusztában, hol más úgy sem tüzne sirjukra keresztet.

Lelkes férfiak, aczéjjellellemmel, vasakarrattal és nagy tudománnyal elhagyják a szülei házat, melynek büszkeségei lehetnének. Engem vesznek kezükbe s mennek a tengeren túlra, az emberevők és az emberi méltóság romjai közé, hogy ott általam állítsák vissza az emberben az embert s a romokon a hitnek épületét. Elpusztulnak sorra, ki az emberek, ki a természet vadságától; de megvigasztalja őket az egész szenvedésért, ha sirjuk fölé legalább egyetlen egy általuk megtérített vadember könnyezve tűz ki emlékül — engemet.

Gyöngye nők szembeszállanak retentetes betegségekkel, oldalukon velem. Megmozdulnak tudós, művelt férfiak, kiknek fényes haladást biztosítana tudományuk, tehetségük, ha eladnák magukat gazdag áron; a helyett hozzám szegődnek s reám függesztve szemüket, indulnak neki olyan életnek, mely szenvedést és üldözletést ígér tehetségükért, tudományukért.

A mi ma itt történt: az igazság halála ismétlődni fog a keresztén és a keresztért a világ végezetéig.

A százados komoran hallgatta s önmagát vádolta, miért nem verte szét katonáival azt a csöcseléket, mely először szegezte keresztre az Igazságot?

A jobboldali kereszt is megszólalt:

— Ne keseregy miatta! Lásd, rajtam ma igazságos ítéletet hajtottak végre. Retentetesek voltak a kinok, melyeket okoztam s mégsem hangzott el ajkamról egy jajszó sem, mert itt mellettem igazságtalanul az Isten Fia szenvedte el ugyan-

A „TISZÁNTÚL” TÁRCZÁJA.

Nagy-pénteken.

Jer bűnös, jer sietve,
 Nézd a nagy szenvedőt:
 Miként vonják keresztre,
 Mint szegeznek fel őt.

Vérben az orczája,
 Alig ismersz rája,
 Nagy kinja közt panasza
 Nem nyílik szent szája.

Szent fejtől lábáig
 Összeverve, tépve, —
 Drága testén meglátszik
 Sebeinek kékje.

Oh, ezt bűnünk tette,
 Sirjunk hát felette.
 Igen, a mi sok vétkünk
 Vitte a keresztre.

Nézd, mint szenved térted,
 S fejt le hajta, ott!
 A te üdvödért vérted
 Jézus halott, halott . . .
 Nap és hold elborul,
 A föld elkomorul,
 Bércz és tenger sirva szól az
 Istemi halotról.

Oh, bár csak szenvedésed
 S kínod nagy érdeme
 E földön minden népet
 Hozzad térítenél!
 Jézusom, Istenem,
 Adj könyvedet nekem,
 Hogy érted megsirassam
 Bűnöm — keservesen!

Ember György.

„Ő az Ur”

Prohászka Ottokár.

Ha a vallásos érzés Chamberlain szerint, az emberi életnek egyik mélyes árama, ne hagyjuk akkor parlagon heverni ez ősrőt hanem f-jítsük ki magunkban erénynyé s életté. Törjük le a belátás toikájával a szív boldogulásának vágyával e fölséges irányzat akadályait s alakítsuk ki önmagunkban az embert, úgy, mint ahogy azt az Isten gondolta.

A renaissance azzal dicsekszik, hogy a feledésnek rétegei alól kiemelte a klasszikus világot s annak eszményé, a klasszikus embert. Minket ez az ideál meg nem zavar; vele szemben is bátran valljuk, hogy a mi eszményünk az Ur Jézus Krisztus. Ez eszményt akarom most szemeik elé állítani, ég pedig azon típus

* Mutatvány az országos hírl gyházi szónoknak most „egjelent Dominus Jesus című konferenciabeszédeiből, melyeket az egyetemi templomban tartott. A csi os kiállítású munka megjelent E-ztorgomban Buzárovits kiadásában, ára 1 kor. 20 fillér. Megrendelhető minden könyvkereskedésben.

FÁBRY TESTVÉREK

divatáruháza

Nagyvárad, Fő-utca.

Tisztelettel értesítjük igen tisztelt vevőinket és a n. é. közönséget, miszerint a tavaszi és nyári idényre divatru-
 ujdonságaink teljes és meglepő nagy választékban megérkeztek.

Kemény és puha férfi és női kalapok, a föltisztelendő klérus részére is. — Carlsbadi és budapesti kézimunka készítésű fekete, sárga, szürke női, férfi és gyermek cipők gombos, fűzős, spangnis s mindenféle kiállításban. — Férfi ingek és nyakkendőkből eredeti külföldi minták is. — Női, férfi és gyermek csikos és schottis divat-harisnyákban különlegességek. — Női, férfi glacé és svéd keztük s még igen sokféle izléses ujdonságok.

Keresztény üzlet!

Lelkiismeretes olcsó árak!

azon gyötrelmeket. Így lesz az évezredek során át. A bünt ki nem irthatjuk a földről s a bünre jönnie kell a földi büntetésnek. Igazságosan vagy igazságtalanul, de e földön a büntetés addig fog élni, míg az ember. S annak a boldogtalannak, kinek a reá szabott büntetés fellázítja egész elkeseredését, te maradsz vigasza és csilapítója. Szenvedései közben megnyugszik az igazságban s erősítést azokban a szavakban keres, a melyek ma rólam elhangzottak: Emlékezzél meg rólam, ha majd országodba julsz . . .

A századosnak eszébe jutott, hogy a keresztrefeszítés alatt megköltötetett és tömlöczbe kísértetett egy embert, a ki jajtva akart Jézushoz rohanni, hogy őt megszabadítsa; elhatározta, hogy a mint hazatér, a foglyot szabadon bocsátatja és megajándékozza.

A harmadik kereszt röviden, gunyosan odavetette:

— Igazság, nem igazság, a vége azért csak egy: a halál.

A fellegek szétbomlottak s tele ragyogással árasztotta sugarait a hold. Alant Jeruzsálem tövében a temetőben üres sírok tágra nyilva néztek az égboltozatra, hirdelve a feltámadást. Egy kőszir fölött glória jelent meg s a fénykörből halk harmónia hangzott: feltámadunk! Hűvös szél kerekedett s a százados homlokát lehütötte hideg harmattal befutott aczélsisakja. Körülnézett s látva a Jeruzsálem alatt történeteket, kardjára ütött és felkiáltott:

— Nem úgy van! Az igazság vége nem halál, hanem feltámadás! Mikor azt hiszik, hogy megölték az igazságot, akkor ismernek rá mindenfelé, hogy ez valóban Isten Fia volt. Es akkor harmadnapra biztos a feltámadás most és évezredek múlva is.

A három kereszt hallgatott, a százados pedig szilárd lépésekkel, nyugodt lélekkel megindult Jeruzsálem felé.

Dr. K. A.

A katonai javaslatok sorsa.

Most folynak Bécsben a tanácskozások a katonai javaslatokról. Az osztrák és magyar katonai tekintélyek és mindkét kormány kiküldöttéi részt vesznek a tanácskozásban, amelynek ha eredménye nem is jut nyilvánosságra, egyes mozzanataiból mégis kivehető lesz, hogy mily irányba terelődnek a nézetek.

Nyílt titok az, hogy a szabadelvű pártnak néhány igen előkelő tagja úgy Széll Kálmánt, mint Fejérváry bárót már hónapok előtt figyelmeztették a javaslatokkal járó elmaradhatlan veszélyekre, de a figyelmeztetéssel egyikük sem törődött.

Most már ők is menekülő utat keresnek a zsákutcából. A katonai javaslatok egyszerű visszavonása a »Zeit« szerint remélhetőleg elkerülhető lesz, mert az ellenzék a terhek leszállítását kéri, esetleg e nemzeti követelések érvényesítését viszonzásul az újabb terhekért.

Mivel pedig Bécsben az ellenzék legfőbb követeléséről, a magyar vezényletről hallani se akarnak, a kormány a javaslatokat olyképen fogja módosítani, hogy az ujonczjuttalékot 125,000 ezerről 103,000 ezerre fogja leszállítani, a mely leszállításba az ellenzék bele fog nyugodni, amivel a parlament munkaképessége újra biztosítva lesz. Es talán még a Magyarországban népszerűtlen többi javaslatokat is, mint a civillista emelése, új kvóta stb. is keresztülvizsik.

Ha azonban a várakozás ellenére a most Bécsben folyó minisztertanács az esetleg beállható ex-lex-től eltekintve, a harcz folytatását határozza el, úgy a helyzet tovább is a régi marad, amely tarthatatlan a magyar kormányra.

Háboru a Balkánon.

London, ápril 9. A Times írja, hogy a Balkánon aunyira rosszra fordultak a viszonyok, hogy a háborúnak okvetlenül ki kell törnie még a tavasz folyamán. A török kormány csak ígér, de ígérését nem teljesíti. Valószínű, hogy Anglia is szorítani fogja a portát, de így sincs remény, hogy a porta magától teljesítse é ígéréteit.

Sztambul, ápril 9. A bolgár bandák kegyetlenkedéséről érkezett ide hír. Mint megbízható helyről jelentik, Bükköv mellett, a drinápolyi vilajetben egy 50 tagból álló bolgár banda megtámadott tíz alvó csendőrt és valamennyit felakasztotta. A banda tagjai megürottak.

Mitrovicza, ápr. 9. Szerbina orosz konzul állapota oly aggasztó, hogy az orvosok feleadtak már minden reményt. A konzul tegnapi óta haldoklik. Az orosz külügyminisztert naponként értesítik a konzul állapotáról.

Üsküb, ápr. 9. Egy török hadosztály tegnapi ideérkezeti, hogy a Sarafov bandájának elfogatására kiküldött katonáknak segítségére legyen.

Konstantinápoly, április 8. Hír szerint Sarafov elmenekült és Szófia felé tart, ahova az összes macedón bizottságok vezető tanácskozásra hívták össze. A macedónok állítólag e hó 15-én általános felkelést akarnak támasztani Macedóniában. A porta rendkívüli katonai intézkedéseket tesz.

Magyar agrárszociálisták.

(B. A.) Jelenleg három szociálista töredék működik: 1. A nemzetközi szociáldemokrata párt; 2. az újjászervezett szociáldemokrata párt és a Várkonyi-féle független szociálista párt. A hívek szaporítása érdekében mind a három más taktikát követ. Legkomolyabban a nemzetközi, vagyis munkásnyelven az anyapártot, lehet venni. Habár ez jelenleg nem a legerősebb a földmivelők között, de a földmivelő mozgalmában is megtartotta a nemzetköziség jellegét. Célja nem a pillanatnyi hatás, illetőleg nem arra törekszik, hogy tömegeket mozgósítson, hanem hogy tömegeket neveljen. Mindehul tekintetbe veszi az elmélet és sehol sem adja föl a tömeg megszerzése érdekében szociálista álláspontját. Ennek tulajdonítható, hogy dacára annak, hogy nagyszámu és elég képzett agitátor áll rendelkezésére, mégsem terjed, szaporodik oly rohamosan, mint például a Várkonyi-párt annak idején. Különben is a főszlyt az ipari munkások mozgalmára helyezi, mert szerinte a mezőgazdaságban az ellentétek még nincsenek eléggé kiélesítve. Allításom megerősítésére legyen elég

szerint, melyet bizancki Krisztus-arcznak mondtam.

A bizancki Krisztus-arczon a hatalom, a fölség s a méltóság nyer kifejezést; fölirata két szó: Dominus Rex! E Krisztus-arczon két reflex játszik, két gondolat nyer kifejezést; az egyik az, hogy mily nagy az Isten, az Úr s mily kicsiny az ember, a szolga; a másik az, hogy mily szuverén az Isten akarata s mily föltétlen és alázasatos legyen az ember szolgálata.

I. »Dominus est«, mondja a szentírás, ő az Úr! Ki érezte ezt át Krisztusnál mélysegebben, s hol dolgozták ki az Isten hatalmának szinte rideg fölségét élesebben, mint a bizancki Krisztus-arczon? Ez az arcz a kísértés hegyéről való, hol az ördög megmutatta látomásban s följajánlotta neki a világ dicsőségét, mondván: mindezt neked adom, ha leborulva imád az engem. De Krisztus térde meg nem hajolt. Oly lélek, melynek ábrázatán az Isten végtelensége s fölsége tükröződik, a világ pompája előtt meghajolni nem tud. E Krisztus-

arcz imában formálódott, mikor a hegyeken imádkozott: e Krisztus-arcz a tenger végtelenségében fürdött s tekintete elmerült a csillagos égbe. Ez arczon az örökkévalóság komolysága ül, mely az imádat inspirálja. Krisztus lelke tudta is imádni az Istent, azt a hatalmat, mely mindent megtör, azt a föltartózatlan hatalmat, mely szirteket váj csöppekkel sziklákat repeszt apró jég-ékekkel, a tengerekbe szállítja a hegyeket iszap alakjában s a szárazföldeket tengermedenczékké zsugorítja össze. Krisztus lelke imádtá az Istent, azt az ünneplő, vasárnapit hatalmat, mely zajtalanul dolgozik, mely oly csendes, mint a pusztá, oly kísérteties, mint a kriptá, oly mozdulatlan, mint a tengercsúcsok csendje, s mégis megöröl mindent. Babylont posványba sülyeszi, Ninivét homokkal borítja, a Fáraókat mumiákká sorvasztja; a palotákból romhalmazt, a vasból rozsdaport, a biborpalástból rongyot, a gránitból sarat csinál. S nem erőlködik, hanem játszik és mosolyog.

De mosolya reánk nézve rémületes, s mi ösztönszerűen leborulunk imádni az Istent. Halljuk a próféta szavát: »Voluntati ejus quis resistet?« Ki állhat neki ellent?! S a Krisztus-arcz fölségén is az a végtelen, hatalmas akarat tükröződik, mely előtt ő is porba hullva rebegte: »Atyám, ha lehetséges, muljék el a pohár tölem, de ne az én akaratom, hanem a tied legyen!« Nekünk is csak azt hirdeti: a végtelen Istent imádjátok! Hódoljátok neki! Az ő akarata képezi a lét, az élet, a törvény, a törekvés, a czélszerűség kulcsát. Ha ez akarat-tól eltekintünk, érthetetlen minden előttünk.

Ó Krisztus-arcz! rólad olvassuk le ez intelmet legszivhezzsólóbban. Az emberiség ugyan részint ösztönszerűen, részint a régi hagyományok alapján mindig az isteni akaratban kereste az élet érthetőségét, ha néhol rémületes tévhitbe esett is. A történet legcsodásabb helyei, a Nilus partjai, a Vöröstenger vigasztalan vidéke, az esti alkonyban égő Sinai, Pharon romjai, a pusztá, Syria és Mesopotámia al-

K i t ü n ő s a j á t t e r m é s ű b o r o k

kaphatók lakáson üvegezten a következő áron:

	1 liter	07 liter	05 liter
1. Új (palack nélkül) — —	frt 32 kr.	frt — kr.	frt — kr.
2. Ó, asztali, n.-várad, fehér	— 40 »	— »	— »
Finom fajborok:			
(palackkal)			
3. Kadarka, vörösbör, ménesi	1 » — »	— 90 »	— 65 »
4. Cabernet, vörösbör — —	1 » 10 »	1 » — »	— 70 »
5. Sauvignon, fehér csemegebor	1 » 20 »	1 » 10 »	— 75 »
6. Ménesi aszú, vörös — —	— » — »	— » — »	2 » 50 »

Hogy finom fajboraim a n. é. közönség részére könnyebben hozzáférhetőek legyenek, a 3., 4., 5., 6-os számú fajokból 7-10 és 5-10 literes üvegekben **IF. POPPER JÓZSEF** ur kereskedésében bizományi raktárt tartok, a hol is a jelzett boraim ugyanazon árrban kaphatók, mint nálam.

10 üvegen felül megrendelést házhoz is szállítok. Saját terméssü törköly-pálinka és cognacomat is áruba bocsátom

Molnár Lajos

Schlauch-tér 18. sz.
Telefonszám: 604.

fölhoznom, hogy például most, midőn az önálló vámtérlet elfogadása mintegy a népszerűség alapja, a nemzetközi szocialista pártban mondható erős és elkéseredett vita folyik azon kérdés körül: melyik a helyes álláspont szocialista szempontból, az önálló vagy a közös vámtérlet? Es e vita nem titokban folyik, hanem nyilvánosan a lapokban, melyben egyszerű földmivelők is résztvesznek. Vagyis röviden: a nemzetközi szocialisták csak annyiban törődnek a földmivelő mozgalommal, a mennyiben azt elveik fontartása mellett tehetik. Ez természetesen sokkal nehezebb, mint az az agitáció, mely alkalmazkodik a falu hangulatához, a megye szokásához, a nép érzelmeéhez. Ha arról van szó, hogy melyik veszedelmesebb, véleményem szerint mindenesetre az elveikhez következetes, öntudatos szervezett pár. Mert a nemzetközi szocialisták földmivelő híve tisztában van azzal, hogy a szocializmus végcélja nem egy évtized kérdése. Tisztában van magával a szocializmussal, ahogy azt már gondolkodásával fölfogja. A nemzetközi szocialista párt földmivelő híve ugynevezett öntudatos szocialdemokrata. Lassan-lassan kibál lelkéből minden hazafias érzelmet, hitet, és lesz belőle megrögzött materialista, kit könnyűen hágy minden nemzeti érdek. Elveikhez csökkönyösen ragaszkodik és visszatérése majdnem kizártnak mondható. Mindjobban belemerül a szocialista tanokba és mindjobban megerősödik benne a győzelmében való hit. A nemzetközies a gazdasági viszonyok fejlődésével a mezőgazdaságnál ugyanazt a konzekvenziát vonják le, mint az iparóál: A nagyipar fölémészti a kisipart, mert a technika fejlődése szükségessé teszi a nagyban való termelést. A praktikus termelési eszközöket a kisiparos épp úgy mint a kisgazda képtelen megszerezni és a versenyre képtelenné lesz és tönkre megy. A nemzetköziesek ma még nem látják eléggé proletárizálótnak a magyar földmivelő népet. Azzal nem szerezhetnek népszerűséget az Alföldön, ha a kisgazdának megjósolják a menthetetlen pusztulását. Ezt megérteni a kisgazda nem akarja. Nekik tehát szorosan vett szocialista mozgalomuk nincs. Ezt legjobban bizonyítja az, hogy csak a városokban és főleg azokban a városokban, hol ipari munkások

vannak, tudnak boldogulni. A falvakban néha egy-egy, a fővárosból elkerült mesterlegény (többnyire kőműves, asztalos) csinál mozgalmat, de e mozgalom teljesen az ő személyéhez fűződik és a mint tovább megy, a mozgalom is elalszik.

A nemzetközi szocialista párt megtestesült ellentéte az újjászervezett szocialdemokrata párt. Három évvel ezelőtt Mezőfi Vilmos, a Magyar Szó belmunkatársa alakította.

A szocialista pártban mindig volt egy ellenzéki frakció, de elvi ellentétet nem keresett és inkább csak pártigazgatási kérdésekben opponált. A vége mindig kibékülés volt. Mezőfi ezt tudta és tanult a múltból. Szakitani akart az anyapárttal, mert jól tudta, hogy kibékülés esetén ő abba a helyzetbe kerül, melyben a kilépésnél volt. Elvi ellentétet keresett. Talált is. Programjának nemzeti színezetet adott és ezzel elérte azt, hogy az anyapárt őt eretneknek deklarálta, vele és pártjával mindenösszekötést megszakított. Mezőfi ezt várta és örömmel ragadta meg az alkalmat, hogy önállósítsa magát. Ez azonban teljesen elzárt előtte minden utat a szakegyletekhez és lehetetlenné tette őt a budapesti munkások előtt. Így történt, hogy létevére őt kizárólag a földmivelőkre szorította. Ugyanez időben a hatalmas Várkonyi-párt züllésnek indult. Az új frakció rávetette magát a Várkonyi-féle községre és sorba elhódította.

Dolga könnyű volt. Egnéhány paraszt agitátorral kellett csak megbirkózni. Azokat vagy kiűzték a nyeregből, vagy pedig megegyezett velük olyképpen, hogy ők tovább megmaradnak vezetői, lapárúsítói, az egylet elnökei, levelezői a községeknek, csak ezentul »nem független szocialisták«, hanem »újjászervezett szocialisták« lesznek. Az »újjászervezett szocialista« párt — mint már említettem — megtestesült ellentéte a nemzetközi szocialista pártnak. A párt vezetője, írója, agitátora és úgy mondani diktátora — Mezőfi Vilmos. Vezető emberek ott nincsenek.

A mozgalom maga nagyon alacsony szellemi nívón áll és semmi rendszer nincs benne. Nem az a főörekvésük, hogy fegyelmezett, igazainak tudatában levő tömeget szervezzenek, hanem, hogy lapot és röpiratot fogyasztó pártjuk

legyen. A nép érzelmeihez akarnak férközni. A vallásos községekben Krisztussal állnak elő. »Nem a papok, hanem mi vagyunk Krisztus igazi követői.« A hazafiságtól áthatott községekben azt mondják: »Kossuth Lajos követői, az igaz hazafiak mi vagyunk. Hiszen Petőfi is azt mondta, hogy haza csak ott van, ahol jog van.« Rámutatnak a baj forrására, de a megoldást, a kivezető utat misztikus homályba burkolják. Az ő agitációjukat a sóhajlás és frázisok agitációjának lehetne nevezni. »Es jöjjön el a te országod, őh szocialdemokrácia.« »Oh munkás, a te munkád díja a nyomor, a megaláztatás és szolgaság.« »Mily másképpen lesz majd akkor, midőn egyenlők leszünk mindannyian, midőn szabadok lesztek valamennyien. Mily boldog dicső világ lesz akkor.« »Ha azt akarjátok, hogy így legyen, csatlakozzatok a világot megváltó népeket fölszabadító, embereket boldogító újjászervezett szocialdemokrata párthoz!« Ez a néhány mo dat jellemzi agitációjukat. Ettől a párttól igazán nincs oka senkinek sem tartani. A míg Várkonyi állott a párt élén, addig a párt is létezett; visszavonulása után züllésnek indult. Maga a párt csak annyiban érdekelhet beuntunket, a mennyiben törekvései fölforgatók. Ezt pedig legjobb akarattal sem lehet rájuk fogni, annyira nem lehet, hogy péld. Vadnay Andor Csongrád-megye volt főispánja, megyéjében szabad teret engedett nekik, csak azért, hogy Sima Ferencz és Hegyi Antal a népre birt befolyását ellensúlyozza. A taktika sikerült és a két néptribun a támadás mezejéről kénytelen volt letérni a védekezés mezejére.

Városi közgyűlés.

Lanyha érdeklődés mellett tárgyalta le tegnap délután Nagyvárad törvényhatósági bizottsága a kifizűtött ügyeket.

Már előre hirdették, hogy különféle szenzációja lesz a közgyűlésnek. Ezek között rebesgették: Szell Kálmán tövölzését, a varró-lányok sztrájkja tárgyában a polgármesterhez intézendő sztrájkot stb.

Mindebből semmi sem vált be s mind-

földjei, az emberi szív vágyainak és küzdelmeinek ez ezredéves színterei, mind az imádás, s a föltétlen hódolat szükségét hirdetik. A beduin a puszták homokjában ügetve, merengő szemmel nézi a Vöröstenger partvidékét, hol Mózes, az Isten népének vezére, az éj, s a halál rémeitől körülvéve imádkozott, míg a tenger megnyit, s a két millió lelket számláló nép átvonult. »Dominus est«, imádjuk, s érteük meg rendeléseit, hogy teljesítsük azokat. A pusztaság szélén fönt északon pedig kimagaslik a Hor hegye, hol a haldokló Mózes kékülő ajkakkal végzi végső imáját. »Dominus est«, ő hív, ő inspirál, ő tör össze prófétákat és senkire sem szorul. A testvér-népek is mind az Isten akaratában keresik a lét okát, s a hódolatban az ember föltétlen köteleességét. Sidon és Tirus elviszi e hitet Carthagóba és Sevillába, s a Tigris és Eufrát meg van szentelve a patriárkák nagy és gyakorlati Istenszolgálatától. Ha az arabok a Mádian pusztáiról nem is megy föl Jeruzsálembe imádkozni, de elmegy Mekkába a Kába szent kövéhez; ha a perzsa nyakasság nem hódol az igaz Isten oltárai előtt, s tűzben

keresi ez élet, s az erő szellemét, téves formát ad egy igaz gondolatnak. Az Indus nélyen vallásos szelleme pagódákat épít, s koldusnak tarta az életet, mely pompában telik el, s megirigylja a mosdatlan, kolduló bonczokat, kik Buddha fogának szentelt környezetében bójtölnek, s vezekelnek. A művelt Európában pedig a szent keresztység építi föl dómjait; köből faragott erdőbe vezető híveit, aranyos háttérű, majd gyöngö művészettű, majd remek alakítású képekkel, harangzúgással, s orgonabugással szól lelkéhez, s mikor Nagypénteken este a Fisharmonium lágy akkordjaitól kísérve fölhangzik e dómok ivei alatt a bánatos ének, Jeremiás imája: ki ne érezte volna, hogy az ima már nem a prófétáé, hanem az emberiségé, mely nem Jeruzsálem romjain, hanem a mulandóság, az enyészet árnyékában ül, s hódolva engeszteli az Urat, »Regem saeculorum immortalé«, az idők halhatatlan királyát, »Regem, cui omnia vivunt«, a királyt, kinek minden él és szoleál, kinek nem hal meg semmi.

S mit csinál e fölséges világnézettel s ez alázatos hittel szemben a moderna ember?

Mily credót hangoztat e nagy, praktikus szimbolummal szemben, mely egyre azt sutogja: Dominus est! Quis resistet illi?« A moderna emberben eltompult a végtelenség érzéke; lelki élete ki volt téve nagy, rohamos megrendüléseknek, az ellentétek játékanak s egymást váltó és impenáló nézetek egyoldalúságainak. Néhol nevető filozóf, új Demokrit lett belőle, máshol fölcsapott síró panaszosnak. »Was ist der Sinn des Lebens?« kérdezi. Munka vagy élvezet? aggodás vagy nemörödés? kétség vagy megnyugtaó érzéklés? érthetlenség vagy gyermeki hit? Úgy látszik, hogy a moderna ember úgy tesz a fölséges Krisztus al szemben, mint Mózes az égő csipke-bokornál, elföldi arcját, nem akar fölnézni az Urra. Tény, hogy az európai élet a maga nagy ellentétjeivel átélte a problémáknak nehézségeit s a kulturának porondja egyszersmind a kétely hazája lett; a tudomány árnyékában sötét gondok ülnek s hideg szivek fáznak: miért? minek? Adjátok már végre-valahára megnyugvást a sokat hányatott embernek; ne uszítátok hiába. Mondjátok meg neki, hogy minek él s e

Özv. Fuszek Ágostonné
és Fiai
sütődéje. — Teleky-u. 20.

A közeledő húsvéti ünnepek alkalmából ajánljuk a n. é közönség b. figyelmébe az 1806. óta fennálló s elismert jónévű **SÜTŐDÉNKET**. Kitűnően készített diós és mákos kiflik (patkó) darabja 1 kor.-tól 1 kor. 20 fillérig; ünnepi fonatos és kerek vajás kalácsok 60 fillértől 1 koronáig darabonként. Ezenkívül bármily sütemények rendelésre kiváló finoman és izletesen elkészítetnek.

Össze egy kis szerény interpellációval tért ki a közgyűlés a rendes mederből.

Egyebekben a közgyűlés lefolyása a következő volt:

Beöthy László főispán elnökölt. Jelen voltak:

Hlatky Endre, Dr. Hovánvi Géza, Dr. Konrád Márk, Mezey Mihály, Nozák Rezső, Ováry Lajos, Stark Gyula, Dr. Stokker József, Dr. Altmann Jakab, Balogh Döme, Bertsey György, Czeglédy Jeremiás, Déry János, Dr. Grósz Menyhért, Halász Lajos, Dr. Kecskeméti Lipót, Dr. Kornstein Lajos, Mihály Adolf, Milibák József, Dr. Sarkadi Lajos, Sulyok István, Stern Hermann, Weisz Károly, Berger Dániel, Dr. Dési Géza, Feldmann Izidor, Dr. Friedländer Sámuel, Gábel Jakab, Kurländer Ede, Smetka György, Ullmann Sándor, Weisz Mór, Aufrecht Mór, Bognár Sándor, Deutsch K. I., Farkas Izidor, Frankl László, Dr. Gyémánt Jenő, Heringh Sándor, Hillinger Lipót, Ifj. Kohn Sámuel, Mihály Pál, Miskolczy Barnabás, Munk Jakab, Müller Salamon, ifj. Rimanóczy Kálmán, Révész (Rothmann) Jakab, Dr. Sonnenfeld Zsigmond, Steiner M. Albert, Schänker Mihály, Szählender Károly, Ternyei Antal, Weinberger Jakab, Rimler Károly, Bordé Ferencz, Dr. Istvánffy István, Eleméry Ferencz, Gerő Armin, Komlóssy József, Darvassy Lajos, Lukács Ödön, Dús László, Tóth Márton, Dr. Baróthy Akos, Kőszeghy József, Ragány János, Szücs Géza, Lakos Lajos.

A közgyűlés megnyitása után **Bordé** Ferencz főjegyző felolvasta a polgármester havi jelentését, amelynek adatait már közöltük.

Egyetlen interpelláció.

A polgármester jelentésével kapcsolatban **Haldsz** Lajos interpellálta a polgármestert azért, hogy a tutajvámszedéssel megbízott közeget a gazdasági tanácsos elbocsátotta, s helyette más alkalmazott. Ezzel megsértette a szervezeti szabályzatot, mert a vámszemélyzet az adóügyi tanácsnok hatásköre és felügyelete alá tartozik, aki ez alkalommal teljesen mellőzve lett.

Rimler Károly polgármester kijelenti, hogy a gazdasági tanácsnok teljesen az ő megbízásából intézkedett. Az adóügyi tanácsnok megtette előterjesztését, de ő nem fogadta el s más nevezett ki. Ehhez joga volt.

Komlóssy József, megjegyzi, hogy az eddig alkalmazott 86 éves ember már koránál fogva nem tudott kellőleg megfelelni a szolgálatnak.

A polgármester jelentését és az interpellációra adott válaszát tudomásul vették.

tudat nyomában serkenjen föl életörömrre. Éberreszettek föl benne a bizalmat czélja iránt, hogy el ne fáradjon a járatlan uton.

Európai ember! nézz föl a Krisztus arczába! Isten az Ur! szolgálj neki! Ez atyáid, ez a nemzetek, ez a derült, bizó lelkek hite!

II. Tudományod nem szabadit föl uraima alóli! Hogy is gondolhattad azt, hogy a valóság mélyebb fölértése fölületessé tehetne? Egy darabig, vérmes reményeid korában gondolhattad talán, hogy természettudományos alapon világnézetet teremthetsz: most azonban már ez illuzióból is fölöcsudhattál. Valóban ugy van; tudományunk nem változtat a dolgokon, s a világrejtélyeket meg nem fejtí. Konstatál, szétszed, kutat, mér; a phänomenont egyszerűbb adatokra vezeti vissza, de ott azután végleg megakad. Előbb a vízről azt gondolta, hogy egyszerűbb elem, most tudja, hogy oxigén és nitrogén. Előbb a gravitáció törvényét nem ismerte, most ismeri. Előbb a villamosságot, a fényt különállónak vélte, most sejtí, hogy a fény maga is talán villamosság és így tovább; az adathalmaz növekszik, de a keret ugyanaz majd Leukippos, majd Lametrie és Büchner, majd Häckel kezében; mindenütt hiányzik a felelet a kérdésre, hogy minek élünk: a nagy sphinx rejtély marad, melyet nem tud megoldani senki. »Ignoramus et ignorabimus«, mondja Dubois-Reymond; mások haraguszna e miatt rá s talán még az ujkor prófétájára is, Kant Emmanuelle. Pedig Kant igazán Emmanuellejük, üdvözítjük lehetne!

(Vége köv.)

Elnökölő **főispán**, a felmerült szükséghez képest **Bige** Béla havidíjast tb. alszámvevővé nevezte ki.

A belügyminiszter nem hagyta jóvá a mentőintézményről alkotott szabályzatot, hanem olyan módosításokat ajánl, hogy a városnak felügyeleti és intézkedési joga biztosíttassék. — A módosítást a közgyűlés elfogadta.

A Nagyváradon felállítandó utmesterei iskola felállítására és fenntartására költségeire 60 koronát szavazott meg a közgyűlés.

Egy négyszög méter terület 45 fillér.

A tanács előterjesztette ezután a tanács javaslatát, a Kommandáns-réten levő városi földnek a Moskovits Adolf és fia cég részére eladása iránt.

A főmérnök javaslata szerint csak közvetlen a gyár mögött levő terület egy része adtnék el a gyárnak; a telek közepén utcahely lenne, a város fejlődésére s házhelyeknek tartatnék fenn a többi terület. Kikötik, hogy a területet csak ipari czélokra használhatja a gyár s négyszög méterenként 45 fillért fizet a városnak.

Dr. Friedländer Sámuel időelőttinek tarja a kérdést. De ha mélyebben taglalják, arra jönnek, hogy vegyék le a kérdést a napirendről. A káptalan egy koronáért adta el a Gilányisoron a területét. Itt pedig 45 fillér összegért akarja a város adni a telket, holott utcavonal is lesz és vízzel, világítással látja el a város.

Bertsey György: A seprűgyárról tessék beszélni!

Dr. Friedländer Samu: Személyes kérdésben szól. A czirokgár becsületes alapon alakult. Rá a vállalatból semmi előny nem hárult, még a munkájáért sem fogadott el semmit. A ki még ezen felvilágosítás után is előhozza a dolgot, az közönséges rágalmozó. — Majd visszatér a telekeladás ügyére. A város fejlődését vetik vissza azzal, ha a kifelé terjeszkedésnek engednek. A kivételeket mindig a gazdag emberek érdekében s a város hátrányára csinálja a város. A 45 filléres ár potom, mert még a hegyen is 1000 forint egy hold kopár föld. Nem fogadja el a javaslatot, hanem térjenek a felett napirendre.

Bertsey György szintén személyes kérdésben szól. Ő még nem említette máskor a czirokgyárat, hanem olyanok emlegették, akik vesztettek rajta. Ő nem vesztett, nem volt érdekelve, mert nem volt olyan naiv, hogy ilyenre áldozza a pénzét. Annyit megjegyyez Friedländernek, hogy az alapításkor házalt a gyár érdekében s a város s elvesztett 5000 koronát. Hozzászól a kérdéshez is. A telket még ingyen is megszavazná, mert a Moskovits gyár és László malom 1000 munkást foglalkoztat.

Dr. Sarkadi Lajos czáfolja dr. Friedländernek, aki, szerinte, tájékozatlan a kérdésben. A dolognak két oldala van. A főmérnök terve ideális, de nem czáfolja a telek átadását. Az utcanyitást 20—25 év múlva válik szükségessé. Ismertette az ügyet. Iparfejlesztésről van szó, s kötelessége a városnak, hogy átadja a területet. Ha az ipart és kereskedelmet nem istápoljuk, elvesz Nagyvárad. A javaslatot elfogadja.

Dr. Kurländer Ede meggondolatlanak tartja a tanács eljárását. Hajlandó a telket átadni, de az összeget nevétségesen csekélynek tartja. Azt is meg kell gondolni, hogy csak annyit adjon a város, amennyi a gyár fejlesztésére kell, mert jöhetnek még más ipartelepek, s területet kérnek. Ezekre is kell gondolni. A 45 filléres ár nem iparpártolás, hanem ajándék. A gyár a telek vétellel 30 évre biztosítani akarja magát. A telek négyszög méterje megér

1 frtot, hát legalább egy koronát vegyen érte a város. Nem fogadja el a tanács javaslatát.

Ováry Lajos pártolja a tanács előterjesztését, mert biztosítékot lát a nagy terjedelmű és virágzó gyártelepben; annál is inkább teljes a bizalma, mivel telekönnyvileg is biztosítva van, hogy ipari czélokra használják a területet.

Steiner M. Albertet nem akarták meghallgatni. Mikor szóhoz jutott, azt hívánta, hogy a területen létesítendő építményekre tervet nyújtson be a Moskovits cég.

A szavazásnál a nagy többség a tanács javaslatát fogadta el.

A tanács javasolta, hogy a vízvezetési csőhálózatot építtesse ki a törvényhatóság az egész városra. 18,700 méter hosszban kell a csöveket lefektetni. E czélra vegyen fel a város 150,000 korona kölcsönt, a melynek törlesztését a vízvezetési-alap jövedelme fedezi. A munkálatokra az árlejtést írják ki s a tanács haladéktalanul fogaratosítsa a munkálatokat.

Az előterjesztést egyhanglagon elfogadták. A Nagyváradon felállítandó munkás közvetítő intézmény létesítését helyesli a tanács, de mint tisztán állami funkcióhoz, a város semmivel ne járuljon. — Elfogadták.

A honvéd huszárlaktanya raktárának kibővítési munkálatait Ince Lajos és társa vállalkozóknak adták ki, akik a költségéből 22 6/100-ot engedtek.

A díszterem butorzata.

Az új városháza dísztermének butorzatára kiirt pályázatnál a helyi iparosok ráfizetést kértek. Ifj. Rimanóczy Kálmán vállalkozó kijelentette, hogy ha nem vállalják az egységárért, ő hajlandó azért elkészíttetni.

A tanács javasolta, hogy szólítsák fel újból az iparosokat s ha nem fogadják így el a munkálatokat, Rimanóczynek adják azt.

Bertsey György szólott a helyi iparosok érdekében, akik nem akarnak zsarolni, mint emlegették. A butorok terveit ifj. Rimanóczy Kálmán készítette s mikor két budapesti iparos megnézte az árat, szó nélkül elmentek vissza. Bemutatja a rajzokat. Ezek olyan hézagosak, hogy egyes darabokat 2 frtért éppen úgy el lehet készíteni, mint 20 frtért. Az egész városháza építésénél ugy volt, hogy a tervet a kivitelnél mindig változtatták s mindig néhány ezressel meg kellett toldani. Most itt is így lesz. De a szakiparosok ellenőrizni fogják. Adják ki mindjárt a munkát Rimanóczynek.

Ifj. **Rimanóczy** Kálmán a közgyűlés engedelmével szól. Kijelenti, hogy két kiváló budapesti szakiparos ajánlatot tett 2, illetve 3% leengedés mellett. Nyugodt lelkiismerettel állítja, hogy a felvett áráért el lehet készíteni a butorokat.

Dr. Stocker József a kisiparosok érdekében szól.

Dr. Sarkadi Lajos, **Kőszeghy** József, **Rimler** Károly hozzászólása után **Mihály** Adolf indítványozta, hogy még abban az esetben is a helybeli iparosoknak adják a munkálatot, hogy az egységárnál 5% -al magasabb összegért készítenék el.

A többség a tanács előterjesztését változatlanul elfogadta.

A városház többi helyiségeinek butorzatánál is kerekedett vita.

Az I. osztályú és a II. osztályú (festett) butorokat Tarsoly és Széles együttesen, az egységárakért hajlandó elfogadni, míg Preisz M. és fia az I. osztályú butorok árából, ha a saját mintái szerint szállíthatja, 12% -ot enged; a festett butorokat pedig Tóth 8% engedménnyel hajlandó elkészíteni, míg utóbbi tett nyilatkozata szerint az I. osztályú butort egységárban készíti. A kárpitós munkákra két utóajánlat érkezett. Barza József 5 százalékot, Preisz M. és fia pedig 8 százalékot enged; ez utóbbi kiköti, hogy a kárpitós butorok lábait díofa helyett bükkfából készíti.

A tanács javasolta, hogy az I. és II. oszt. butorokat Tóth Józsefnek adják ki, a kárpitos munkákra pedig új árlejtést hirdessenek.

Bertsey György kifogásolta, hogy olyan fénytűzéssel butoroztatja be székházát a város, mikor annyira szegény. A Preisz M. és fia ajánlatára megjegyzi, hogy bécsi rongy tárgyakat kapna érte a város, a helyi jó munka helyett. Indítványozza, hogy Tarsoly és társainak adják ki a munkákat.

Többek hozzászólása után elhatározták, hogy a kárpitos butorokra új árlejtést hirdetnek, az I. és II. osztályú butorok készítését pedig az egységáruk mellett Tarsoly és Széles iparosoknak adják ki.

Az esküdték alaprajstromát összeíró küldöttségbe Száhlender Károly és Nyiry György biz. tagokat küldték ki.

Több apróbb ügy elintézése után a közgyűlés véget ért.

UJDONSAGOK.

Nagypéntek.

A keresztény világ mérhetlen gyászt ül ma, a Megváltó halálának emlékeztérére. A keresztény hívő lelke ott csügg a Golgothán hol az Istenember iszonyu kínok után lehajtá fejét és kiadá lelkét. Elzarándokolnak a templomokba s imáink felszáll a Magasságbelihez. A megbánás, a magabaszállás nagy napja ez; előnkbe tolul önkéntelen is az örök igaz: memento mori!

Minden, — az ékességeitől megfosztott oltár, az orgona nélküli bánatos dallamu énekek, odabilincselik a hívő lelkét a szent kereszthez, melyen az Ur érettünk kiszendvedt.

A nagypénteki istenisztelet is sokban különbözik a más napokon tartatni szokottaktól. Így nem tartanak teljes misét, csak az u. n. „resonka misét”, consecratio nélküli.

Ma délelőtt 9 órakor a székesegyházban a növendékpapok a Passiót éneklék s Knecht János papnöveldei tanulmányi felügyelő szent beszédet mond.

A váradi-olaszi-i premontrei rendű templomban d. e. a szertartás után Dencs János tb. kanonok, esperes-plébános tartja a hitszónoklatot. — Kedvezőtlen idő esetén a körmenet nem megy fel a Kálváriára, hanem a délutáni litánia a premontrei templomban lesz és Serly Viktor káplán predikál.

A Szent László templomban délelőtt 9 órakor Brém Lőrincz tart egyházi szónoklatot. A Passiót a fitanító képezde növendékei éneklék.

A váradi-velencei plébánia templomban délelőtt 9 órakor Gabriely Lajos plébános szent beszédet mond. Délután ugy itt, mint a Szent László templomban Jeremiás siralmi.

Az Orsolya-zárda templomában a sz. szertartások reggel 1/8 órakor kezdődnek, minek végeztével az Oltáriszentség a szent sirba tétetik. Este fél 7 órakor szentségbetétel.

Szent sir lesz föllálítva a székesegyházban, a premontrei rend, a Szent László és a váradi-velencei templomokban, az Irgalmasok, az Orsolya-zárda és a Kapuczinus-zárda templomában.

TAJEKOZTATO.

Apr. 18. Kath. Szabad Liceum záróünnepélye.

Ápril 19. A biharmegyei nőegylet közgyűlése d. u. 4 órakor.

Ápril 19. A tisztviselők Otthonának közgyűlése d. u. 4 órakor.

* Személyi hír. Dr. Székely István, egyetemi tanár, a theologiai fakultás ez idei dékánja, Nagyváradra érkezett s itt tölti a husvéti ünnepeket.

* Munkaszünet a postán. A postahivatal személyzete az ünnepeket megelőző szombaton az április 11-iki nemzeti ünnep alkalmából munkaszünetet tart. Ez okból a nagyközönség érdeke, hogy az ünnepek előtt ugy is összehalmozódó küldeményeket előbb adják postára.

* Aranyolvasó a pápának. Jubileuma alkalmából a világ minden részéből elhalmozták a Szentséges atyát szebbel szebb ajándékokkal. Fejedelmek és egyszerű polgárok siettek ragaszkodásuk és hódolatuk zálogát küldeni Krisztus helytartójának, ki elérte Péter éveit. Még most és egyre-másra érkeznek Rómába a zarándoklatok melyeknek mindegyike visz valami ajándékot. Ápril 19-én ismét indul Budapestről egy zarándoklat, mely a magyarországi rózsafüzér-társulatok nevében egy aranyolvasót visz ajándékol XIII. Leó pápának, ki sokat tett az olvasó-imádság terjesztésére. Az aranyolvasó költségeit az egyes olvasó társulatok tagjai közt gyűjtötték össze. A nagyváradi-újvárosi olvasó-társulat tagjai közt 61 kor. 40 fillér gyűjt össze, mit most küld el a társulat elnöksége a gyűjtőbizottsághoz.

* Kinevezés. A m. kir. igazságügyminiszter Papp Sándor tenkei járásbíró-sági irnokot a f-lsövísi járásbíró-sághoz segédlekkönyvvezetővé nevezte ki.

* Tartalékos katonák behívása. Husvét után bevonulnak a tartalékos katonák. A 37-ik gyalogezred parancsnoksága most bocsátotta ki a behívókat. Az ezred körülbelül négyszáz tartalékost hívott be. A honvédezek is bevonják a tartalékot. A gyakorlatok 13 naposak lesznek.

* Meteor időjósolása. A szegedi Meteor a következőket írja: A husvéti ünnepek jól körítve vannak csomópontokkal, így azokon állandó szép időnk lehet. Husvét másodnapja kellemesebbnek ígérkezik, mint az első. Két veszedelmes napja van még e hónapnak: a 20-iki és 30-iki csomópont, amikor újra fagytól tarthatunk. Még május 18-án is félhetünk a fagytól, mert az alapjelleg e csomópontokon is hideg és csak a közb-jűhető napkitörések vehetnek gátat, amit azonban a nap megfigyelése által már előjegesen 8—10—13 nappal előbb megtudhatunk, így a védekezésre is elkészülhetünk. E hónap változási csomópontjai: 10, 11., 12., 13., 19., 20., 23., 27., 28. és 30 ra esnek.

* Dobosffy Alajosné temetése. Tegnap délelőtt nagyszámu gyászoló közönség kísérte Dobosffy Alajos táblabíró elhunyt nejének koporsóját a vasuti állomásra, ahonnan délután Gyulára szállították. Déllelőtt 1/9 órára nagyszámu előkelő gyászoló közönség gyűltekezett a Schlauch-téri gyásházához. A kir. tábla bírói kara Ritoók Zsigmond vezetésével testületileg jött a temetésre. A temetési szertartást Materny Imre ág. ev. lelkész végezte. Ezután megindult az impozáns gyászmenet s a koszorúkkal borított koporsót a vasuti állomásra szállították.

Délután érkezett meg a koporsó Gyulára, ahol a családi sirboltban adták át az emésztő földnek a boldog emlékü urnó holttestét. A koszorúk halmazából a következő felirásukat sikerült feljegyeznünk:

Szeretett felejthetlen Belluskámnak — Lajos. Felejthetlen Belláknak — Ida, Gyula.

A kir. ítélőtáblabírák nejei — Tiszteletök jelöl.

Utolsó üdvözlétül — Adolf, Mariska és Ella. Szeretete jelöl — az Imrik-család. Szeretett jó rokonunk — Róza és Arpád. Feri és Manca — Bellusnak. Szeretett hugának — Vilma. Eurél és Edith — Bella néneinek. Szivből siratunk — Fárdek család. Ottó és Alfréd — Bellácskának.

A díszes temetést ugy helyben, mint Gyulán Weiszlovits A. és fia első nagyváradi temetkezési vállalat rendezte.

* Dankó Pista emlékszobra. Országszerle megindult az adakozás Dankó Pista emlékszobrára. A szegedi mozgalom mindenfelé visszhangot keltett s a nagy nótaköltő emlékére egymás után érkeznek a kisebb-nagyobb adományok. A szegedi hírlapok gyűjtése már közel 500 koronát tesz ki.

* Atlépés a hadapródiskolákból a középiskolákba. Fontos, sokakat érdeklő rendeletet bocsátott most ki a vallás- és közoktatásügyi miniszter a honvéd-hadapródiskolai növendékeknek a hazai középiskolákba való átlépése tárgyában. A rendelet főbb rendelkezései a köve kezők:

Aki a honvéd-hadapródiskola valamely osztályát sikerrel végezte, a középiskolák bármelyikének megfelelő magasabb osztályába a különbözetestől teendő felvételi vizsgálatot feltehető, ha az illetőnek a törvényes életkora is megvan. Aki továbbá a honvéd-hadapródiskola negyedik (utolsó) évfolyamát sikerrel elvégezte s a törvényes életkort is betöltötte, valamely hazai nyilvános főreáliskolán a bölcsészeti előtanból osztályvizsgálatot, azután pedig teljes reáliskolai érettségi vizsgálatot tehet. A tantervi különbözetesteket a honvéd-hadapródiskola tanterve alapján az illető tanári testület fogja megállapítani. Végül megjegyzi a miniszter azt is, hogy a jelen rendeletben jeltett kedvezményeket csakis azon hadapródiskolai növendékeknek adta meg, kik az 1900—901. tanévben vagy ezután léptek be a honvéd-hadapródiskolákba.

* 40 000 korona nyereség Nagyváradon. Az osztálysorsjáték legutóbbi húzásán a Bihar-megyei Takarékpénztárnak (K. Frankl Mari által eladott) 31986. sz. sorsjegye negyvenezer koronát nyert. A sorsjegy egész czimletben adatott el itt.

* Halálozás. Részvétel vettük a következő gyászjelentést:

Alulírottak a nagyváradi vendéglősök stb. ipartársulat és nagyváradi pinczér-egyesület ez idő szerinti előjárói szomorodott szívvel jelentik Gád Antal vendéglősnek, az ipartársulat volt pénztárnokának, az egyesület alelnökének folyó évi április hó 9-én, életének 54-ik évében történt elhunytát. A boldogult földi maradványai a folyó évi április 11-én, d. u. fél 3 órakor a pinczér-egylet házából (Szacsavay-utca) fognak a róm. kath. vallás szertartásai szerint örök nyugalomra tétetni. Mely végítességtételhez ugy a társulat, mint az egyesület tagjait, valamint az elhunyt barátait tisztelettel meghívjuk. Nagyváradon, 1903 április 9-én. Hillinger Mihály, társulati elnök. Kriszta Sándor, társ. alelnök. Sarkadi József, titkár.

Wladár János

legolcsóbb bevásárlási bazárja

NAGYVÁRAD, Fő-utca
(Nyiri-ház.)

Tisztelettel hívom fel a n. é. közönség szives figyelmét a mai kor igényeinek teljesen megfelelőleg berendezett bazárüzletemre, hol mindennemű disztárgyak, juksz-czikkek, szalon-tűzijátékok, bűvészeti-czikkek, továbbá a legszebb valódi tajték-pipák, szipkák és dohányzószerkek, asztalfutók és szobadiszek az olcsóságban utólérhetetlen áruk mellett bocsátatnak a m. t. vevőközönség rendelkezésére. Szives pártfogást kérve, maradtam

Képes levelező lapokban dús választék

242.

kiváló tisztelettel

Wladár János.

Stern Sándor, társ. pénztárnok. Korohäuser Henrik p. e. elnök.

* A piczulasbankból. A polgári takarékos és segélyszövetkezet befizetései ünneppel holnap azaz szombaton és hétfőn d. e. 9-11, óráig teljesítendő. A vasárnapi befizetés elmarad.

x Felhívjuk olvasóink figyelmét Sanow Leo exporteur lapunk mai számában levő hirdetésére, melyben igen olcsó áron vannak ajánlva a közönségnek gyapjuszövetek, vásznak, zsebkendők stb. cikkek.

Tavaszi ajándékok megérkeztek

Roth M. utóda

kalap és uri divat üzletébe.

Férfi, női, gyermek cipők, férfi és fiú kalapok nagy választékban.

Szines és fehér ingekben nagy raktár és mér. t. után is készíthetők. 192

SZINHÁZ.

Nagyvárad színház Nagyszalontán és B.-Ujfaluban. Erdekes művészi esemény elé nézünk a nagyszalontai és b.-ujfaluiak. — A nagyvárad színházának távozó kiváló színészei fognak hangversenyezni husvét két estéjén B. vármegyének a két intelligens helyén. A két művészestély műsora igen tartalmas és becses. Az estéken **Márkus Aranka, Székely Anna, Kulinyi Mariska, P. Szép Olga, Pintér Imre** a művésztársulat rendezői és **Várady Aladár** zene tanár szerepelnek. Ugy Nagyszalontán, mint B.-Ujfaluban a legnagyobb érdeklődés várja a művészeket.

Ünneppel másnapján **B.-Ujfaluban**, kedden pedig **Nagyszalontán** a következő repertoirt adja elő a lelkes kis művész gárda.

Torreador — belépő dala Carmenből. Eneki **Pintér Imre**.

Ima a »Büvös Vadász« operából. Eneki **Székely Anna**.

Mimozs-keringő a Gésákból. Eneki **Márkus Aranka**.

Tánc és ének New-York szépéből. Előadja **Kulinyi Mariska**.

Szavaltat. Előadja **P. Szép Olga**.

Most és Hajdanában. Kuplet. Előadja **Pintér Imre**.

Bob hercege indulója. Eneki **Márkus Aranka**.

Zsidónő nagy áriája. Eneki **Székely Anna**.

Kis szökevényből. Tánc, kuplé. Előadja **Kulinyi Mariska**.

Magán jelenet. Előadja **P. Szép Olga**.

A vén kocsis — Heltaitól. Előadja **Pintér Imre**.

NYILTTÉR.

Pártoljuk a helyi ipart!

Nagyvárad iparosaihoz és polgáraihoz!

Tisztelt iparos- és polgártársaim! Nagyváradon tetemes költséggel újjáalakítottam a már pusztulásnak indult **sörgyárat**. Felszereltem azt a mai kor igényeinek megfelelően. — Abban a helyzetben vagyok, hogy egy minden tekintetben megfelelő, **kellemes ízű, zamatos, erős és a legtöbb táperővel bíró**

sört

hozhatok forgalomba.

A gyár üzembe vételénél Nagyvárad iparosai és polgáraihoz helyeztem bizalmam. Ők tudják első sorban megítélni, hogy mit tesz az, ha egy olyan közönséget fedez meg, mint a sör, évenként több mint egy millió korona vándorol idegen városokba, de a mi még ennél is rosszabb, idegen országokba!

Kötelességem feleltem, hogy a Nagyváradon elfogyasztott több mint **egy millió korona** sör értékének felénél több iparcikkék készítésére, beszerzésére és munkadíjak kifizetésére lesz fordítva. Tehát minden pohár idegenből származó sör elfogyasztása által saját iparunkat és munkásainkat károsítjuk meg indokolatlanul!

Sokat várok önöktől tisztelt iparos és polgártár-

saim! Saját érdekeiket mozdítják elő, ha mindenütt és minden alkalommal

NAGYVÁRADI SÖRT

fognak kérni. Palackjaim a gyár eredeti címkéjével vannak ellátva. A sör pedig oly jó, hogy egyszeri megízeltetés elég arra, hogy állításon igaz voltáról bárkit is meggyőzzön.

Szíves pártfogást kér

A Nagyvárad Sörfőzde és Jéggyár.

Telefonszám: 439.

Uj czipőüzlet!

Aranyi Albert

kizárólagos czipő áruháza

Nagyvárad, Fő-utca,

Huzella M. czéggel szemben 194.

Különlegesség

férfi és női,

gyermek czipőkben.

Szolid kiszolgálás! Szabott árak!

Uj czipőüzlet!

Szabott árak!

China-ezüstgyári raktár

Nagyvárad, Bémer-tér.

Ajánlja a most érkezett, 1903. évi mintákban dusan felszerelt raktárát, u. m. étszerek, asztalterítékek gyertya- és karos gyertyatartók, tálcák, asztal- és gyümölcsállványok, diszárnyak művészi kivitelben. Nászajándékok, verseny és jubileumra alkalmi tárgyak stb. Vendéglő-, szálloda- és kávéházberendezések a legszolidabb kivitelben.

Angol és francia china-ezüst **GYÜRÜK** egy-ötli elárústója Bihar-, Hajdumegye és Erdély részére nagyban és kicsinyben.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

IRODALOM.

A magyar gazdák szemléje. A magyar gazdaszövetség folyóiratának, (szerkeszti: **Bernát István**, megjelent a harmadik füzet a következő tartalommal: Agrárpolitika (II), A sajtó hőnei, A kivándorlás jövője, Nuova Italia (Holek Samu) Bűnös gyermekek (Tóthvári Kornis Elemér). Az ifjúság szocialista nevelése, Magyar agrárszocialisták (B. A.), mely érdekes

czikkből lapunk mai számában közlünk egy részt. A czár manifestuma. Különlék: Köztársaságok. — A tőzsde — Franciaország gazdasági helyzete, — Bleichröder, — Az angolok beruházásai. — Szövetkezetek kongresszusa. — Mérlegek — Krónika. Szerkesztőség: Budapest, Baross-utca 10. sz. Ara: Egy évre 12 korona. — Egyes szám 1 korona 20 fillér.

TAVIRATOK.

Lábmosás a bécsi Burgban.

Bécs, ápr. 9. A király a Burgban a szokásos szertartások között elvégezte 12 aggyastyanon a nagycsütörtöki lábmosást. A szertartáson jelenvoltak a Bécsben időző főhercegek, a kik a nagy óratóriumban gyűltek össze. Ott voltak továbbá a legfőbb udvari és állami méltóságok és a diplomáciai testület tagjai. (M. T. I.)

A honvédelmi miniszter Budapesten.

Bécs, április 9. (Saj. tud. táv.) **Fejérváry** báró honvédelmi miniszter ma visszautazott Budapestre.

Lujza toskánai nagyhercegnő kolostorba vonul.

Bécs, április 9. (Saját tud. távirata.) **Lujza**, volt szász trónörökösné kinyilvánította, hogy hajlandó kolostorba vonulni.

Osztrák lapok a magyar kormány helyzetéről.

Budapest, ápr. 9. (Saj. tud. táv.) A bécsi lapok szokatlan aggodalmaskodással foglalkoznak a magyar kormány válságos helyzetével. A Neue Freie Presse azt írja, hogy a magyar kormány eddig valóban uralkodott a parlamenten, s tudatában volt annak, hogy a kormány intézkedéseit a parlament megszavazza, de most az ellenzék megrendítette e bizalmat s ha a magyar kormány elveszti a parlament feletti hatalmát, bekövetkeznek az osztrák állapotok Magyarországon is.

A »Zeit« pedig azt írja, hogy az ellenzék a volt nemzeti pártiakat szorította sarokba az indemnity elleni obstrukcióval, mert a nemzeti párt multja nem engedi meg, hogy egy olyan kormányt támogassanak a volt nemzeti pártiak, a melynek az indemnityt nem szavazták meg.

Tömeges letartóztatás Belgrádban.

Belgrád, ápr. 9. (Eredeti táv.) Tegnap 170 embert tartóztattak le, köztük husz újságíró. Az összes ellenzéki lapokat elkobozták.

Nyugdíjazott altábornagy.

Bécs, ápr. 9. A hivatalos lap közlése szerint a király **Schmidt Mór** altábornagyot, az osztrák honvédség helyettes főparancsnokát saját kérelmére nyugdíjazta és elrendelte, hogy vele ez alkalommal legfelsőbb megelégedését közöljék. (M. T. I.)

Magyarfaló oláhok.

Kolozsvár, ápr. 9. (Saját tud. táv.) Szokatlanul durva magyarellenes botrányról értesít tudósítónk. A kolozsmegyei **Kusoda** községben gör. kel. papot

választottak. A jelölt *Butuciu Traján* temesvári segéd lelkész lelkes beszédet intézett a néphez, melyben magyarnak vallotta magát és hazafiságot hirdetett a népnek. Erre a neki vadult tömeg botokkal rohant a papjelöltnek s a csendőröknek is alig sikerült a megtámadott embert megmenteni. A magyarfaló oláhság nem bírt lecsillapodni s a csendőrökre támadt.

Gyilkos katona.

Boroszló, április 9. Egy Branki Sándor nevű közlegény tegnap forgópisztolyal rálőtt Hammerschmiedt János hadnagyra, a 28-ik ezred egyik tisztjére. A tiszt halálosan megsebesült. A katonát letartóztatták. A gyilkosság okát még nem tudják. (M. T. I.)

Öngyilkos főkönyvelő.

Szatmár, ápril 9. (Saj. tud. táv.) *Bankhoffer István,* a szatmári takarékpénztár főkönyvelője szíven lőtte magát s szörnyet halt. Öngyilkosságának okául gyógyíthatatlan betegségét említi hátrahagyott levelében.

Marokkói csatározások.

Madrid, ápr. 8. A meliki hírek nagyon ellentmondók. A Libera szerint a marokkóiak hatalmukba kerítették az erődöket. A szultán csapatainak nagy veszteségük volt. A Heraldo azt jelenti, hogy a fölkelők a tegnapi harcban 30 halottjuk és sok sebesültjük volt. A harcot ma folytatták. A márok, a kiknek két ágyújuk van, a melyeket kövekkel töltenek meg, óvakodnak attól, hogy a spanyoloktól megszállott pontok irányában löjjenek. (M. T. I.)

Az új szerb sajtótörvény.

Belgrád, ápr. 9. Minthogy a most érvényben lévő sajtótörvény a szerkesztőktől 5000 franknyi óvadékat és kellő képzettség igazolását követeli, előreláthatólag néhány Belgrádban megjelenő napilap meg fog szünni. A volt államtanácsosokat legközelebb nyugdíjazzák. (M. T. I.)

Edvard király Gibraltárban.

Gibraltár, április 9. Edvard király itt partraszállt. Megérkezésekor a kormányzó és a hatóságok fogadták. A király a lakosság lelkes ovációi között a kormányzó palotájába hatolt.

Madrid, április 9. Egy marokkói követéség, a mely Edvard király üdvözlésére Gibraltárba érkezett, arra fogja kérni a királyt, akadályozza meg, hogy angol területről hadi csempe-száruzt vigyék Marokkóba.

Gibraltár, ápril 9. Sir George White kormányzót, aki Ladysmith ostroma idején ott paracsnök volt, tábornagygyá nevezte ki a király. (M. T. I.)

Venezuela.

Cap Hatien, április 9. Cotuiba (Santo Domingo mellett) egy hírnök érkezett, a ki azt a hirt hozta a kormánytól, hogy a főváros kapui előtt 3000 főnyi kormánycsapatok állanak. San Carlos külvárost már el is foglalták a felkelőktől. Támadásra készülnek a főváros ellen. A felkelők közül három tábornok elesett. Monte Christo és San Lorenzo de Guayubin kerületekben a lakosság a forradalmi párthoz csatlakozik. (M. T. I.)

Sztrájkok.

Amsterdam, ápr. 9. A városi szolgálatban lévő munkások elhatározták, hogy mártól fogva sztrájkolnak. A helyőrséget valószínűleg legközelebb megerősítik, mert a 4500 főnyi legénység nem elegendő.

Basel, ápr. 9. Az itteni építőmunkások között néhány nap óta folyamatban lévő sztrájkmozgalom komolyabb alakot kezd venni. Este a szobafestők, gipszelők és asztalosok egyesületei valamennyi szavazattal kettő ellenében általános sztrájk mellett foglaltak állást.

REGÉNY-CSARNOK.

Tűzzel-vassal.

Irtá: Sienkiewicz Henrik. 235

— Ime, szolt Wolodyjovski a két fiatal óriásra mutatva, bemutatam a két Bulychow-Kurewic herceget, Györgyöt és Andrást.

— A Helena unokabátyjai! — kiáltott Sagloba.

A hercegek meghajtották magukat és egyszerre felelték:

— A megboldogult Helena unokabátyjai. Sagloba vörös arca hirtelen elsápadt. kezeivel a levegőbe kapott, mintha golyó találta volna; nyitott szájjal fulladozva lélekezett és szikrázó szemekkel mondta, azaz inkább hörgölte.

— Megboldogult? Hát meghalt?

— Biztos hír jött, hogy a hercegnőt meggyilkolták a Szent-Miklós-kolostorban — szolt szomorúan Wolodyjovski.

— Az a rablóbanda felkonczolt tizenkét nemes aszszonyt, több apácát, köztük volt a mi szegény hugunk is — mondta György herceg.

Sagloba nem felelt, az arca ismét vörös lett, úgy, hogy társai a gutatütéstől féltették. Azután lecsukta a szemét, kezével eltakarta az arcát és keservesen sóhajtott.

— Istenem, óh Istenem!

Azután elcsendesedett.

A herceg és Wolodyjovski pedig sopánkodni kezdtek.

— Mi mindent nem cselekedtünk, hogy téged, szeretett leányka, megmentsünk! — szolt sóhajtozva a kis lovag. — De későn jött a segítség. Hiábavaló volt az iparkodás, hiábavaló a bátorságunk, a kardunk, mert te már a másvilágon vagy, az ég királynőjének a kíséretében.

— Édes hugocskánk! — kiáltotta az óriás termetű György, akit szinte megtört a fájdalom — hocsásd meg nekünk a mi vétkeinket! Minden csep véredért egy csöbör kozákvérrel fogunk bosszut állani!

— Az Isten ugy segítsen minket! — esküdte András.

A két lovag esküre emelte a kezét. Sagloba fölállott a székéről, az ágyához támolygott és térdre hullott az ágy fölött függő szentkép előtt.

Nemsokára megkondukt a déli harangszó. Olyan gyászosan szó t, mint a lélekharang.

— O már nincs többé! — tört ki ismét Wolodyjovski. — Az angyalok magukkal vitték az égbe, nekünk csak sóhajokat és könnyeket hagytak.

Saglobának kövér teste remegett a zokogástól. A négy lovag szomorúan sóhajtozott, a harangok pedig egyre zúgtak.

Sagloba végre lecsendesedett: úgy látszott, mintha ott a térdein elaludt volna.

Kis idő múlva azonban fölemelkedett és az ágya szélére ült. Mintha az egész ember megváltozott volna néhány perc alatt. A szeme vérben forgott, a fejét a mellére lógatta. A szája sirásra hajlott, az arczáról végtelen fájdalom rítt le, mintha a régi, kedélyes, bohókás Sagloba eltűnt volna és egy megtört aggyastján jött volna helyébe.

Az ajtót őriző szolga minden erőlködése dacára Longinus lépett most a szobába, persze

ujból kezdődött a siránkozás. A lithván lovag szomorúságában arról emlékezett meg, hogy amikor a hercegnőt először látta Roslogiban, szépségének és ifju bájának teljességében volt a lány. Azután eszébe jutott, hogy valaki még nálok is szerencsétlenebb, és az a megboldogult leánynak a vőlegénye, Skrzetuski. Résztvevően tudakozódott tehát Skrzetuskiról a kis lovagtól.

— Skrzetuski Korecki hercegnél maradt Korbán, ahová Kijewből jött. Esméletlenül fekszik, a szegény — felelt Wolodyjovski.

— Nem tudatok hozzá jutni? — kérdezte a lithván lovag.

— Ugysem tudnánk rajta segíteni! — szolt Wolodyjovski. A herceg udvari orvosa nagyon bizik a felgyógyulásában. Subhodolski kapitány, aki Domokos szolgálatában áll és nagy barátja Skrzetuskinak, meg a mi jó öreg Sacwilichovskink odaadó szeretettel ápolják. Nem szenved semmiben sem hiányt és talán még szerencséje is, hogy folyton eszméletlen állapotban van.

— Oh mindenható Isten! — sóhajtott Longinus. — Láttátok őt?

— Én láttam, de ha nem mondták volna meg, hogy ő fekszik előttem, nem ismertem volna meg. A fájdalom és betegség egészen eltorzították az arcát.

— O megismert téged?

— Valószínűleg megismert. Nem szolt ugyan, de rám mosolygott és intett a fejével. én azonban annyira elértékenyültem, hogy nem tudtam hosszabb ideig mellette maradni. Kovecki herceg az ezredével Sbarasba akar jönni, Sacwilichowski vele jön és Suchodolks, ősküldözik, hogy ő is jön, még ha Domokos herceg máskeót rendelkeznek is. Ide akarják hozni Skrzetuskit, ha ugyan megéli.

(Folyt. köv.)

KÖZGAZDASÁG.

Értéktőzsde.

Budapest, április 9.

Osztrák hitel	688.50
Magyar hitel	749.50
Allamvasut	694.—
Rimamurányi	488.—
Magyar jelzálog	535.25
Salgótarjáni	—
Wagon-kölcsön	—

Határidők.

Budapest, április 9.

Buza októberre	7.86
Buza áprilisra	7.88
Tengeri	6.26
Rozs okt.	6.81
Zab ápr.	5.90
Káposzta, repce, aug.	11.90

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén 1902. április 9-én.

Magyar aranyjárdék 4%	121.45
Magyar koronajárdék	92.75
Magyar vasuti kölcsön aranyban 4 1/2%	—
Magyar vasuti kölcsön ezüstben 2 1/2%	—
Magyar keleti vasuti államkötvény 1876-ból	—
Magyar földterhermentesítési kötvény 4%	99.50
Italmérségi jog megváltási kötvény	—
Horváth szlavonföldterhermentesítési kötvény	99.50
Magyar nyerevény-sorsjegyek-kölcsön	201.—
Tiszaszabályozás és szegedi sorsjegyek-kölcsön	157.—
Osztrák járdék papirban	100.35
Osztrák járdék papirban	100.35
Osztrák járdék aranyban	121.50
Osztrák korona járdék	101.—
Osztrák államsorsjegyek	154.—
Osztrák magyar bank részvény	15.98
Magyar hitelbankrészvény	719.—
Osztrák hitelintézet részvény	685.—
Párisi vista	95.82
29 frankos arany (Napoleon'dor)	19.06
Németbirodalmi márka	116.95
Londoni vista	239.85
20 márkás arany	23.40

A szerkesztőségét feloldás:

Dr. VUCSKICS GYULA.

Szöllőgazdasághoz Raffia, rézgálicz, kénpor, ojtópamut a legolcsóbb árban.

ÉRTESÍTÉS Szabó és Hajnal

fűszer-, csemege-, bor-, ásványvíz, vadász- és lisztkereskedéséből

NAGYVÁRAD, FŐ-UTCZA,
(Dr. Grosz-ház)

a Széchenyi szállodával szemben.
Városi és vidéki telefon 251. sz.

Gazdasági vetemény- és virágmagvakban nagy raktár.

Igen tisztelt vevőinknek szives tudomására adjuk, hogy a néhai **Jakab Imre-féle** B.-Püspöki termésmű boraikat megvettük s azokat az alábbi jegyzett árakban árusítjuk:

(Bakator 1870. évi 1 l. 80 kr.
Jakab-féle (Muskotály 1870. évi 1 l. 80 kr.
Körösvölgyi 1900. saját termés 1 l. 40 kr.
Rislingi 1901. évi saját termés 1 l. 36 kr.
Körösvölgyi 1902. saját termés 1 l. 80 kr.

Vidékre és a kik a fogyasztási adóra kiegyeztek, literenkint 8 krajczárral kevesebbet fizetnek.

Nagy választék csukorka, csokoládé és húsvéti dísztojásokban.

Bőjti idényre mindennemű páczolt halak és sajtneműek, húsvéti sonkák.

Helybeli megrendelések házhoz, vidéki megrendeléseket pedig a helybeli állomáshoz díjtalanul kiszállítjuk.

Tisztelettel 117

SZABÓ és HAJNAL.

Egyedüli lerakata (Olasziban) a hírneves Weigrauch Chr. és Tsától spirítusz szobapadló-lacknak kilója 1 frt.

Hirdetések felvételnek
a legjutányosabb árban e lap
kiadóhivatalában.

A meddig a készlet tart!

Alkalmi vétel.

Meg nem felelő árukért a pénzt azonnal portómentesen visszaküldjük, tehát nincs kockázat. Megrendelésnél kérjük az összeg 1/3-ának előleges beküldését, a többi utánvétellel.

Az egész összeg előleges beküldése esetén bérmentve. Ha a rendelési összeg 20 koronát meghalad, uraknak egy gyönyörű nyári selyem mellényszövetet, hölgyeknek 2 és fél méter legfinomabb taffota selymet **ingyen** mellékelünk.

Reklamációkat 10 napig fogadunk el.

1 méter brünni férfi ruhászövet, tavaszi vagy nyári ruhához, tiszta gyapju, minden divatos színekben	3.—
1 méter való francia kammgarn	4.10
1 méter elsőrendű valódi angol gyapju-szövet	5.80

1 darab finom selyemszövet nyári mellényhez	3.—
1 darab duplafedelű valódi ezüst remontoir horgonyóra, gyönyörű kivitelben és 5 évi írott jótállással	11.—
1 darab duplafedelű valódi tula ezüst horgony remontoir óra, 14 kövel	16.—
1 darab atlas cachemir paplan, minden színekben, finom, fehér vattával töltve, 120 cm. széles, 185 cm. hosszú	3.50
1 darab selyem atlasz paplan, 120 cm. széles, 185 cm. hosszú	7.—
1 tuczat zsebkendő, finom batiszt, színes széllel és mintázattal, ajour szegélylyel	2.40
1 tuczat legfinomabb vászon zsebkendő, 3 sor ajour szegélylyel	3.60
1 vég, 32 méter legfinomabb R. Schroll-chiffon, fehérneműnek alkalmas	24.—
1 vég, 14 mtr legfinomabb írlandi vászon	18.—

SANOW LEO exporteur,
BUDAPEST, IV., Zöldfa-utca 12.

Fontos az érdekelteknek tudni,
hogy míg egyéb fajta keserűvizekből egy egész pohárral szükségeltetik,
addig hathatós már fél pohár

IGMÁNDI

KESERŰ-VIZ.

Mint kitünő étvágyat hozó természetes gyomortisztító és hashajtó. Amellett könnyen bevehető, mert íze nem émelygős, sós, hanem kellemes keserű.

Kapható mindenütt, úgy a forrástulajdonos:

SCHMIDTHAUER LAJOS gyógyszerésznél **KOMÁROMBAN,**
üvege 60 fillér.

Minőségileg kéretek össze nem tévesztetni más olcsóbb fajta keserűvizekkel s beszerzésnél határozottan **SCHMIDTHAUER-féle** Igmándi viz kérendő.

Kapható helyben minden gyógyszerár és fűszerkereskedésben. 238

Export Amerika és Angolországba.

Telefon 418.

Kerületi képviselő: **Biró József.** Telefon 418.

Egy fillérbe

EISLER BERTALAN

női divat, rövidáru és kézimunka kereskedésébe
Nagyvárad, Olaszi, Fő-utca.

Dus választékban most érkeztek meg: Excentrik gyermekruhák, kötények, batiszt és selyem fejkötők. Ruha diszek, szalagok, csipkék és himzések. Kézimunkák, himző, kötőselymek és pamutok. Arcz- és menyasszonyi fátyolok. Mindennemű piperecikkek. Női- és gyermek zsebkendők, gallérok, kézelők.

Zacharias keztyűk és minden létező rövidáru cikkek.

Női **NAPERNYŐK** mélyen leszállított árban.

Egy fillérbe sem kerül bizonyosságot szerezni, hogy üzletem a legolcsóbb beszerzési forrás!